

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Фонда здравственог осигурања Републике Српске
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ026-24

Бања Лука, 26.03.2024. године

САДРЖАЈ:

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији усклађености.....	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	7
	1. Увод.....	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	8
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење буџета.....	10
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	10
	6.1.1. Приходи и примици	11
	6.1.2. Расходи и издаци	13
	6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит	17
	6.1.4. Нето финансирање	17
	6.1.5. Разлика у финансирању	17
	6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима.....	18
	6.2. Биланс успјеха	18
	6.2.1. Приходи.....	18
	6.2.2. Расходи.....	19
	6.2.3. Финансијски резултат	19
	6.3. Биланс стања.....	19
	6.3.1. Актива	19
	6.3.2. Пасива.....	22
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	24
	6.4. Биланс новчаних токова	25
	6.5. Временска неограниченост пословања	25
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	25
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	26

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Фонда здравственог осигурања Републике Српске који обухватају: Биланс стања на дан 31.12.2023. године, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Фонда здравственог осигурања Републике Српске, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор.

Оснoв за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје Фонда здравственог осигурања Републике Српске за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године објелодањена су питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаји Фонда здравственог осигурања Републике Српске за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине и нема других питања која треба објавити у Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор Фонда здравственог осигурања Републике Српске је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су

примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примјениених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 26.03.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Фонда здравственог осигурања Републике Српске за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Фонда здравственог осигурања Републике Српске за 2023. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Чланом 16. став (5) и 18. став (2) Закона о систему јавних служби прописано је да управни одбор и директора именује и разрјешава оснивач на мандат од четири године уз претходно проведен поступак јавне конкуренције. Чланом 4. став 2. Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске је прописано да се, као изузетак, именовања на краћи период врше на највише два мјесеца и да се не могу поновити. Конкурсна процедура за именовање чланова Управног одбора и директора Фонда није проведена, а Влада Републике Српске је рјешењима из 2023. године пет пута именовала иста лица за вршиоце дужности чланове Управног одбора на период од 60 дана и рјешењем из 2016. године именовала вршиоца дужности директора Фонда.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Фонда здравственог осигурања Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености

са законима и прописима који регулишу пословање Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Бања Лука, 26.03.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Фонда здравственог осигурања Републике Српске да обезбиједи да се:

- 1) евидентирају примици за накнаде плата који се рефундирају из доприноса за дјечију заштиту, сходно члану 112. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политкама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 2) бруто накнаде члановима радних група евидентирају у оквиру текућих расхода, сходно члану 92. став (10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.
- 3) обрачунски приходи и потраживања од осигуравајућих кућа признају када су мјерљиви и извјесни, у складу са чланом 106. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 4) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације о неусаглашеним салдима потраживања и обавеза, као и разлози зашто усаглашавање није извршено, у складу са чланом 18. став (1. и 3.) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Фонда здравственог осигурања Републике Српске да обезбиједи да се:

- 1) Упутство о благајничком пословању Фонда усклади са чланом 3. став (1. и 4.) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем у дијелу који се односи на исплату аконтације путних трошкова и дневница за службена путовања у земљи и иностранству,
- 2) врши усклађивање буџетских средстава и буџетских издатака на начин како је дефинисано чланом 35. Закона о буџетском систему Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4, 9-11,
- Финансијски план – буџет, Ребаланс финансијског плана - буџета и Ребаланс II финансијског плана - буџета Фонда здравственог осигурања за 2023. годину,
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске,
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о обавезном здравственом осигурању,
- Закон о здравственој заштити,
- Закон о раду, члан 33-35, 204, 205,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII,
- Закон о систему јавних служби,
- Закон о платама запослених у јавним службама Републике Српске,
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем,
- Правилник о основима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2023. години,
- Појединачни колективни уговор за запослене у Фонду здравственог осигурања Републике Српске,
- Интерни правилници Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Фонд здравственог осигурања Републике Српске (у даљем тексту: Фонд) основан је Одлуком Скупштине Републике Српске од 27.07.1992. године, са сједиштем у Бањој Луци.

Фонд врши јавна овлашћења у обезбјеђивању и спровођењу обавезног здравственог осигурања и рјешавању о правима из обавезног здравственог осигурања, у складу са Законом о обавезном здравственом осигурању („Службени гласник Републике Српске“ број 93/22 и 132/22). Развија, реализује, организује и одржава Интегрисани здравствени информациони систем (у даљем тексту: ИЗИС), планира и управља средствима обавезног здравственог осигурања, пружа стручну помоћ осигураним лицима приликом остваривања права, обезбјеђује спровођење међународних уговора о социјалном осигурању и води одговарајуће евиденције у складу са законом.

Органи управљања и руковођења у Фонду су Управни одбор и директор Фонда.

Статутом Фонда („Службени гласник Републике Српске“ број 129/22) утврђена је територијална организациона структура Фонда коју чине Дирекција и осам филијала са 37 пословница и 25 експозитура. Рад у експозитурама Језеро, Источни Дрвар, Вукосавље и Берковићи, које су Статутом дефинисане као територијалне организационе јединице Фонда, није организован.

Средства за финансирање права из обавезног здравственог осигурања обезбјеђују се из доприноса за обавезно здравствено осигурање, из буџета Републике, по основу међународних уговора, наплатом трошкова лијечења и других нужних трошкова од друштава за осигурање, продајом имовине или издавањем имовине Фонда у закуп и из других извора.

Финансијско пословање се обавља преко властитих рачуна Фонда отворених код пословних банака, а Главна књига Фонда није у саставу Главне књиге трезора Републике. Активности Фонда су исказане на општем рачуноводственом фонду 01.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Фонда здравственог осигурања Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године, није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је финансијску ревизију Фонда за 2022. годину и сачинила извјештај у коме су дате три препоруке, од којих двије за финансијске извјештаје и једна за усклађеност.

Фонд је доставио одговор о радњама које су предузете у циљу провођења препорука и отклањања неправилности утврђених у ревизијском извјештају број РВ026-23 од 03.04.2023. године, у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14).

Увидом у релевантну документацију утврђено је да су дате препоруке проведене.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста у Фонду (из 2023. године) систематизована су радна мјеста за укупно 973 извршиоца, од којих 315 у стручној служби у сједишту и 658 у филијалама Фонда.

На дан 31.12.2023. године у Фонду је било запослено 780 извршилаца, од којих 774 извршиоца на неодређено вријеме, један извршилац на одређено вријеме, једно именовано лице и четири приправника.

Чланом 16. став (5) и 18. став (2) Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“ број 86/07, 109/12 и 44/16) прописано је да управни одбор и директора именује и разрјешава оснивач на мандат од четири године уз претходно проведен поступак јавне конкуренције. Чланом 4. став (2) Закона о министарским, владиним и другим именовањима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 41/03) је прописано да се, као изузетак, именовања на краћи период врше на највише два мјесеца и да се не могу поновити. Конкурсна процедура за именовање чланова Управног одбора и директора Фонда није проведена, а Влада Републике Српске је рјешењима из 2023. године пет пута именовала иста лица за вршиоце дужности чланове Управног одбора на период од 60 дана и рјешењем из 2016. године именовала вршиоца дужности директора Фонда.

У складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16) усвојена је Стратегија управљања ризицима, сачињен је Регистар ризика и Књига пословних процеса Фонда. У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 1/22), Фонд је сачинио годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2023. годину са прилозима.

У Фонду је организована Јединица за интерну ревизију. План рада интерне ревизије за 2023. годину је донесен и Извјештај о раду интерне ревизије за 2023. годину је достављен Централној јединици за хармонизацију Министарства финансија Републике Српске и Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске, сходно члану 33. став (4) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске.

Осим Јединице за интерну ревизију у Фонду је организовано и Одјељење за интерну контролу. У надлежности поменутог одјељења је успостављање и развој система финансијског управљања и контроле и вршење интерне контроле ефикасности и ефективности рада и пословања према дефинисаним пословним процесима у свим организационим јединицама Фонда.

У складу са рјешењима о именовању комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године и сходно Правилнику о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза Фонда здравственог осигурања Републике Српске од 08.11.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза Фонда. Ревизијским испитивањем провођења истог нису утврђене неусклађености са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21).

Упутство о благајничком пословању Фонда (из 2016. године) није усклађено са чланом 3. став (1. и 4.) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске“ број 86/12, 10/14 и 7/23) и тачком XVI Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у

Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 57/21), у дијелу који се односи на исплату аконтације путних трошкова и дневница за службена путовања у земљи и иностранству.

Осим за горе наведено и под тачком 6.1., 6.1.1.2., 6.1.2.2., 6.2.1.2. и 6.7. извјештаја, ревизија није утврдила друге недостатке система интерних контрола чиме су створене претпоставке за функционисање истих на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са законима и другим прописима.

Препоручује се директору Фонда да обезбиједи да се Упутство о благајничком пословању Фонда усклади са чланом 3. став (1. и 4.) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем у дијелу који се односи на исплату аконтације путних трошкова и дневница за службена путовања у земљи и иностранству.

4. Набавке

Планом јавних набавки Фонда и измјенама и допунама плана за 2023. годину планиране су набавке укупне вриједности 202.646.613 КМ без пореза на додату вриједност и то за робе (196.522.288 КМ), услуге (5.181.525 КМ) и радове (942.800 КМ). Од тога, за набавке лијекова и медицинских средстава за потребе здравствених установа планиран је износ од 194.972.470 КМ.

Према извјештају о реализацији јавних набавки у 2023. години уговорене су набавке у укупној вриједности од 158.465.185 КМ. У складу са Планом и измјенама и допунама плана јавних набавки Фонда за 2023. годину реализоване су набавке у вриједности од 30.167.895 КМ путем 46 отворених поступака (29.072.190 КМ), 21 конкурентског захтјева за достављање понуда (387.785 КМ), четири поступка за набавку услуга из Анекса II (89.048 КМ), једног ограниченог поступка (420.000 КМ) и директним споразумима (198.872 КМ). Највећим дијелом се односе на набавку лијекова и медицинских средстава за потребе здравствених установа (24.112.575 КМ), набавку Microsoft лиценци (1.389.486 КМ), услуге дигитализације архивске грађе (848.239 КМ), испоруку, инсталацију и пуштање у рад Oracle производа за дијагностику и подешавање перформанси Oracle базе података (750.000 КМ), радове на адаптацији приземља пословне зграде Фонда (771.019 КМ), услуге додатног одржавања ИЗИС-а (420.000 КМ), набавку рачунарске опреме, скенере и уређаје за непрекидно напајање (298.140 КМ), набавку топлотне пумпе за пословну зграду Фонда (244.757 КМ). Такође, завршено је 14 поступака покренутих у 2022. години (12 отворених поступака, један ограничени поступак и један конкурентски захтјев за достављање понуда) по основу којих су уговорене набавке у вриједности од 128.297.290 КМ, а највећим дијелом се односе на лијекове и медицинска средства за потребе здравствених установа (127.697.969 КМ). За додјелу уговора у отвореним, ограниченим и поступцима путем конкурентског захтјева за достављање понуда, осим код седам поступака за набавку медицинских средстава, критеријум је била економски најповољнија понуда, те нису предвиђене и провођене е-аукције.

У 2023. години покренути су поступци за 13 планираних набавки роба за потребе здравствених установа (146.245.228 КМ) и набавку услуга за одржавање Пословног информационог система - ПИС (500.400 КМ), али процедура избора понуђача и закључење уговора није окончана до истека године. Нису покренуте и проведене 33 планиране набавке процијењене вриједности од 222.410 КМ, набавка сензора за континуирано мјерење нивоа шећера у крви је отказана (2.262.000 КМ) и једна набавка је поништена (12.500 КМ).

Ревизијским испитивањем обухваћено је укупно 13 поступака јавних набавки и то 11 поступака за које су закључени уговори у вриједности од 14.336.532 КМ, што чини 48% вриједности проведених поступака из 2023. године, те два покренута поступка,

процијене вриједности 82.910.619 KM, за које уговори нису закључени до краја године. Ревизијским испитивањем 10 отворених поступака (уговорене вриједности од 14.274.974 KM), једног конкурентског захтјева за достављање понуде (20.590 KM), једног поступка за набавку услуга из Анекса II (35.000 KM) и једног директног споразума (5.968 KM) нису утврђене неусклађености са Законом о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Буџет Фонда за 2023. годину донесен је у складу са буџетским календаром утврђеним чланом 34. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) и истим су планирани буџетски приходи и примици, као и буџетски расходи и издаци у износу од 1.011.074.500 KM. Након усвајања буџета Фонда извршена су два ребаланса буџета, а другим ребалансом буџета који је усвојен у децембру 2023. године, укупни приходи и примици, као и расходи и издаци планирани су у износу од 1.061.244.800 KM.

Планирани приходи и примици се односе на доприносе за социјално осигурање (768.400.000 KM), непореске приходе (3.640.300 KM), трансфере између различитих јединица власти (247.105.700 KM), примитке за нефинансијску имовину (338.300 KM), примитке за нефинансијску имовину из трансакција са другим јединицама власти (2.000 KM), примитке од финансијске имовине (9.546.700 KM), примитке од задуживања (30.000.000 KM) и остале примитке (2.211.800 KM).

Буџетски расходи и издаци одобрени су за расходе за лична примања (23.395.050 KM), расходе по основу коришћења робе и услуга (5.573.150 KM), расходе финансирања (9.068.800 KM), дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања (856.809.900 KM), расходе по судским рјешењима (1.000.000 KM), трансфере између различитих јединица власти (210.000 KM), издатке за нефинансијску имовину (121.421.000 KM), издатке за отплату дугова (34.805.000 KM) и остале издатке (8.961.900 KM).

У Фонду је након извршеног другог ребаланса буџета за 2023. годину донесена Одлука о прерасподјели (реалокацији) средстава у износу од 4.833.500 KM.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која прописује процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Фонд је, у складу са чланом 39. до 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22), сачинио прописане обрасце годишњег финансијског извјештаја и то Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, као и Напомене уз финансијске извјештаје.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Фонда за 2023. годину исказано је у обрасцу ПИБ 01 - Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 (у даљем тексту: ПИБ 01) и обрасцу Периодични извјештај о извршењу по свим рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ).

У обрасцу ПИБ 01 и ПИФ за период 01.01-31.12.2023. године исказани су буџетски приходи и примици у износу од 1.068.332.230 KM, што је за 1% више у односу на буџетски оквир планиран другим ребалансом, док су буџетски расходи и издаци исказани у износу од 1.068.925.623 KM, што је такође за 1% више у односу на

одобрени оквир. Одступања на више у односу на планиране износе код појединих врста расхода за лична примања запослених, расхода по основу коришћења робе и услуга и издатака за нефинансијску имовину, покривена су дозвољеним реалокацијама (тачка 5. извјештаја).

Фонд није извршио усклађивање буџетских средстава и издатака на начин како је дефинисано чланом 35. Закона о буџетском систему Републике Српске, јер је реализовао веће примитке од задужења у односу на планиране, које је усмјерио за финансирање текућих обавеза за дознаке по основу здравственог осигурања које су на основу права утврђених важећим прописима настале у већем износу од очекиваних, као и за измирење обавеза из ранијег периода у већем износу од одобреног другим ребалансом буџета и Планом за измирење неизмирених обавеза из претходног периода Фонда здравственог осигурања Републике Српске, на који је Фискални савјет Републике Српске дао позитивно мишљење сходно члану 9. став (4) Закона фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 94/16 и 62/18). Расходи по основу дознака на име социјалне заштите су исказани у укупном износу од 863.953.097 КМ и виши су за 1% од буџетског оквира. Извршење изнад планираног исказано је по основу здравствених услуга болничког лијечења које се финансирају сразмјерно пруженим болничким услугама и по захтјевима за рефундацију накнада плате за вријеме привремене спријечености за рад одобреним сходно Закону о обавезном здравственом осигурању. Издаци за измирење обавеза из ранијег периода, по основу ино осигурања и рефундација накнада плата за вријеме привремене спријечености за рад, исказани су у укупном износу од 9.487.553 КМ.

Препоручује се директору Фонда да обезбиједи да се врши усклађивање буџетских средстава и буџетских издатака на начин како је дефинисано чланом 35. Закона о буџетском систему Републике Српске.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици исказани су у износу од 1.068.332.230 КМ, а чине их буџетски приходи и примици исказани на фонду 01.

6.1.1.1. Приходи

Приходи су исказани у износу од 1.016.117.468 КМ, а односе се на пореске приходе, непореске приходе и трансфере између различитих јединица власти.

Порески приходи су исказани у износу од 769.145.462 КМ по основу доприноса од запослених (699.475.539 КМ), за здравствено осигурање пољопривредника (5.384.059 КМ), за здравствено осигурање корисника пензија (15.428.900 КМ), за здравствено осигурање незапослених родитеља четворо и више дјеце (5.080.660 КМ), за здравствено осигурање из буџета Републике (5.268.177 КМ) и за ино осигурање (38.508.127 КМ).

Непорески приходи су исказани у износу од 2.756.582 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе по основу давања објеката у закуп (21.512 КМ), приходе од камата на зајмове дате здравственим установама (1.309.250 КМ) и остале непореске приходе (1.422.529 КМ).

Остали непорески приходи се највећим дијелом односе на накнаде које плаћају носиоци одобрења за стављање лијека у промет (313.700 КМ), накнаду штете од осигуравајућих кућа (896.059 КМ), намирене трошкове поступка и затезних камата по регресним поступцима (40.061 КМ), накнаду штете за погрешно лијечење (70.938 КМ) и наплаћена потраживања од запослених за трошкове мобилних телефона (92.873 КМ).

Трансфери између различитих јединица власти исказани су у износу од 244.215.424 КМ, а највећим дијелом се односе на трансфере од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске у укупном износу од 227.105.717 КМ, од чега за финансирање здравствене заштите (145.900.000 КМ), финансирање посебног пројекта лијекова (67.260.116 КМ), другог и трећег покушаја вантјелесне оплодње (3.300.000 КМ), унапређења услова рада (1.615.238 КМ) и за измирење обавеза Фонда према Споразуму о начину плаћања дуга за пружене услуге дијализе (9.030.363 КМ). Остатак се односи на трансфере Министарства рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске за здравствену заштиту ратних војних инвалида и породица погинулих бораца (15.951.040 КМ), трансфере од Секретаријата за избјегла и расељена лица Републике Српске (72.627 КМ) и по записницима са Пореском управом Републике Српске о поравнању више и погрешно уплаћених јавних прихода (1.086.040 КМ). Фонду није одобрен дио трансфера планираног Ребалансом буџета Републике за финансирање посебног пројекта лијекова (4.339.884 КМ), те исти није ни евидентиран као приход Фонда у 2023. години.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 52.214.762 КМ, а чине их примици за нефинансијску имовину (340.219 КМ), примици од финансијске имовине (9.648.050 КМ), примици од задуживања (40.000.000 КМ) и остали примици (2.226.493 КМ).

Примици за нефинансијску имовину су исказани по основу продаје пословног простора у Бањалуци (335.005 КМ), продаје возила (3.278 КМ) и новчане надокнаде уплаћене од стране Града Дервента за разлику процијењене вриједности замијењених пословних простора са Фондом (1.936 КМ).

Примици од финансијске имовине се односе на примитке од наплате зајмова датих домаћим нефинансијским субјектима (9.517.045 КМ) и физичким лицима и радницима (26.369 КМ), те на примитке од продаје акција ПД Семберија а.д. Бијељина (104.637 КМ).

Примици од наплате зајмова датих домаћим нефинансијским субјектима односе се на примитке од наплате главнице дуга здравствених установа по зајмовима датим на основу споразума о измирењу дуга (5.847.893 КМ), из средстава Влада Републике Српске (3.238.449 КМ) и по основу индиректног кредитног задужења Фонда у име здравствених установа болничког сектора (430.703 КМ).

Примици од задуживања се односе на реализовано кредитно задужење код Нове банке а.д. Бања Лука (10.000.000 КМ), МФ банке а.д. Бања Лука (15.000.000 КМ) и Наше банке а.д. Бања Лука (5.000.000 КМ), сходно Одлуци Владе Републике Српске о давању сагласности за задужење Фонда у 2023. години у износу од 30.000.000 КМ. Поред наведеног, у 2023. години реализовани су примици у износу од 10.000.000 КМ по основу уговора о кредитном задужењу из 2022. години код Нове банке а.д. Бања Лука. Одлукама Влада Републике Српске дата је сагласност за издавање гаранција Републике Српске за наведена задужења.

Остали примици се највећим дијелом односе на примљене депозите и кауције по основу гаранција за озбиљност понуде и учешће на лицитацијама (181.112 КМ), примљене авансе и импутиране примитке за затворене авансе дате у претходним годинама (1.202.862 КМ), наплаћена потраживања за активирани гаранције које су дате здравственим установама (91.721 КМ), примитке по основу проведене компензације обавеза и потраживања за ино осигурање Дистрикта Брчко (чији је заступник Фонд) са Хрватском (55.417 КМ), те примитке из трансакција са другим јединицама власти по основу рефундација накнада плате за вријеме родитељског одсуства и боловања (635.379 КМ). Дио наплаћених рефундација за накнаде плата из доприноса за дјечију заштиту, који представљају примитке из трансакција са другим јединицама власти, није евидентиран у износу од 36.987 КМ, што није у складу са

чланом 112. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 115/17 и 118/18).

Препоручује се директору Фонда да обезбједи да се евидентирају примици за накнаде плата који се рефундирају из доприноса за дјечију заштиту, сходно члану 112. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 1.068.925.623 КМ, а чине их буџетски расходи и издаци исказани на фонду 01.

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у износу од 902.326.403 КМ, а односе се на расходе за лична примања запослених, расходе по основу коришћења робе и услуга, расходе финансирања и друге финансијске трошкове, дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања, расходе по судским рјешењима и трансфере између различитих јединица власти.

Расходи за лична примања запослених су исказани у износу од 23.141.795 КМ, а односе се на расходе за бруто плате запослених (21.342.427 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (529.310 КМ), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата које се не рефундирају (932.401 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи (337.657 КМ).

Плате и остала лична примања запослених дефинисани су Законом о платама запослених у јавним службама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 68/22 и 132/22), Појединачним колективним уговорима за запослене у Фонду који су били на снази током 2023. године и Правилником о начину остваривања права запослених у Фонду на накнаду трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла.

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада односе се на расходе по основу накнада за превоз на посао и са посла (270.406 КМ), јубиларне награде (58.060 КМ), награде за постигнуте посебне резултате у раду (91.935 КМ), дневнице за службена путовања (13.010 КМ) и припадајуће порезе и доприносе (95.899 КМ).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи односе се на отпремнине приликом одласка у пензију (150.962 КМ), новчане помоћ приликом рођења дјетета (21.657 КМ), у случају смрти члана уже породице (55.550 КМ), у случају смрти радника (9.309 КМ), теже болести или инвалидности (23.144 КМ), остале једнократне помоћи (43.370 КМ) и припадајуће порезе и доприносе на накнаде (33.666 КМ).

Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани су у износу од 5.153.931 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе по основу закупа (201.226 КМ), утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга (1.885.828 КМ), режијског материјала (270.397 КМ), текућег одржавања (161.663 КМ), путовања и смјештаја (102.531 КМ), стручних услуга (2.269.071 КМ) и на остале некласификоване расходе (262.753 КМ).

Расходи за стручне услуге се односе на расходе за услуге финансијског посредовања (47.618 КМ), осигурања возила, запослених и имовине (45.708 КМ), штампања и графичке обраде, објављивања тендера, огласа и реклама (109.214 КМ), правне, административне и услуге процјене и вјештачења (79.415 КМ), услуге одржавања рачунарских програма и лиценци (1.448.057 КМ) и остале стручне услуге (539.059 КМ).

Остали некласификовани расходи се највећим дијелом односе на расходе за стручно усавршавање запослених (20.073 KM), бруто накнаде члановима Управног одбора (49.975 KM), бруто накнаде члановима комисија и накнаде по уговору о дјелу (105.917 KM), расходе по основу репрезентације (32.976 KM) и доприносе за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида (45.896 KM).

Расходи финансирања и други финансијски трошкови исказани су у износу од 8.998.695 KM, а односе се на расходе по основу камата на примљене зајмове од банака у земљи (8.979.248 KM), трошкове обраде кредитне документације (19.000 KM) и затезне камате (447 KM).

Дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања су исказане у износу од 863.953.097 KM, а односе се на рефундације накнада плате за вријеме привремене спријечености за рад, дознаке по основу примарног, секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите, дознаке за протезе, ортопедска и друга помагала и за услуге социјалне заштите у иностранству.

Према члану 209. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“ број 57/22) Фонд са здравственом установом и другим правним лицем које обавља здравствену дјелатност уговара пружање здравствених услуга, на основу здравственог стања становништва, броја и старосне структуре становништва, степена урбанизације, развијености и саобраћајне повезаности појединих подручја или локалне самоуправе, уједначавања доступности здравствене заштите, квалитета и сигурности услуга, потребног обима здравствених услуга и економских могућности. Односи између Фонда и здравствених установа у вези са пружањем здравствене заштите осигураних лица регулисани су уговором, сходно члану 46. Закона о обавезном здравственом осигурању, а закључивање уговора вршено је у складу са Правилником о основима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2023. години („Службени гласник Републике Српске“ број 6/23, 12/23 и 48/23). Фонд је у 2023. години са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској уговарао пружање услуга примарног, секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите, пружање услуга специјалистичко-консултативне здравствене заштите, дијагностичке процедуре, издавање лијекова на рецепт и испоруку медицинских средстава, како је дефинисано чланом 2. поменутог правилника. Истим правилником прописани су начин и модели финансирања према дефинисаним спецификацијама услуга, начин извјештавања, фактурисања и обрачуна за пружене услуге здравствене заштите по нивоима здравствене заштите и то за секундарни и терцијарни ниво здравствене заштите:

- Модел I – финансирање здравствених услуга акутног болничко лијечење, интензивне његе и услуга дневне болнице према учинку, сразмјерно пруженим болничким услугама по појединачним случајевима/епизодама лијечења по дијагностички сродним групама (DRG), на начин да Фонд утврђује број и вриједност DRG случајева на мјесечном нивоу на основу извјештаја здравствених установа, вриједности бода од 1.300 KM и корекције висине тежинских коефицијената према правилником утврђеним критеријумима,
- Модел II – финансирање по појединачним услугама и утврђеној релативној вриједности бода за услуге специјалистичко-консултативне здравствене заштите и дијагностике пружених амбулантно у приватним здравственим установама,
- Модел III - финансирање по уговореној цијени у складу са ценовником Фонда, обухвата услуге које се пружају на основу конзилијарног мишљења Универзитетског клиничког центра Републике Српске или на основу препоруке овлашћеног доктора медицине специјалисте одређене гране, те услуге пружене уз ангажман иностраних сарадника,

- Модел IV – финансирање по буџетском систему на основу фиксно уговорених износа на годишњем нивоу за услуге трансфузијске медицине, рехабилитације, физикалне медицине и рехабилитације, хипербаричне коморе, стоматологије, психијатрије у специјализованим здравственим установама, нуклеарне, интензивне и ургентне медицине, превоза пацијената Хеликоптерским сервисом Републике Српске, услуге пратилаца уз болесне особе, екстремно дуге хоспитализације, услуге консултативно специјалистичке здравствене заштите и дијагностичке услуге секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите у јавним здравственим установама и рехабилитацију слушања и говора.

Буџетски систем финансирања на основу фиксно уговорених износа на годишњем нивоу примјењује се и на финансирање услуга примарне здравствене заштите.

Здравствене установе за услуге примарне здравствене заштите и услуге секундарне и терцијарне здравствене заштите које се финансирају по Моделу IV испостављају Фонду мјесечне фактуре у износу 1/12 уговорених годишњих средстава. Фактурисани износи нису засновани на количини и вриједности стварно пружених услуга осигураницима током мјесеца, те фактуре не одражавају суштину пословних догађаја. Такође, са ЈЗУ Завод за медицину рада и спорта уговорена је услуга утврђивања привремене спријечености за рад преко 30 дана кроз организацију првостепених комисија уз мјесечно плаћање обрнуто сразмјерно учешћу издатих налаза, оцјена и мишљења којима се продужава привремена спријеченост за рад у укупном броју разматраних предмета од стране комисија (на примјер, ако је учешће броја предмета у којима је продужено боловање у укупном броју предмета за један мјесец испод 71% ЈЗУ Завод за медицину рада и спорта се дозначава 120.000 КМ за тај мјесец, ако је учешће изнад 78% дозначава се 40.000 КМ).

Рефундације накнада плате за вријеме привремене спријечености за рад исказане су у износу од 33.217.568 КМ и евидентирани су на основу рјешења о усвојеним захтјевима послодаваца за поврат накнаде нето плате исплаћене запосленима за вријеме непрекидне привремене спријечености за рад преко 30 дана, а највише за 11 мјесеци у току једне календарске године, у складу са условима из члана 85., 88. и 114а. Закона о обавезном здравственом осигурању, те сходно Правилнику о поступку утврђивања привремене спријечености за рад и Упутству о садржају медицинске и финансијске документације за поврат исплаћене накнаде плате и новчане накнаде.

Дознаке за примарни ниво здравствене заштите су исказане у износу од 244.589.026 КМ, а односе се на услуге примарне здравствене заштите (144.239.585 КМ), лијекове на рецепт (68.257.472 КМ) и остале услуге примарне здравствене заштите (32.091.969 КМ).

Дознаке за секундарни ниво здравствене заштите су исказане у износу од 468.092.141 КМ, а односе се на консултативно специјалистичке услуге здравствене заштите (86.138.542 КМ), болничко лијечење (305.570.978 КМ), дијагностичке услуге (36.581.641 КМ), услуге које се посебно фактуришу (7.053.145 КМ), услуге хемодијализе (28.597.812 КМ) и превоз у болнице (4.150.023 КМ).

Дознаке за терцијарни ниво здравствене заштите су исказане у износу од 93.810.747 КМ, а односе се на консултативно специјалистичке услуге здравствене заштите (12.291.639 КМ), болничко лијечење (50.009.070 КМ), дијагностичке услуге (28.612.133 КМ) и услуге које се посебно фактуришу (2.897.905 КМ).

Дознаке за протезе, ортопедска и друга помагала су исказане у износу од 9.674.781 КМ, а односе се на трошкове ортопедских, офталмолошких, оптичких, слушних и денталних медицинских средстава, медицинских средстава за омогућавање кретања, медицинских средстава за одржавање виталних функција и његу у кућним условима и других медицинских средстава, која се додјељују осигураним лицима сходно члану

44. Закона о обавезном здравственом осигурању, Правилнику о условима и поступку за обезбјеђивање медицинских средстава и Посебном програму медицинских средстава која се примјењују у ограничено доступним количинама.

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите у иностранству су исказане у износу од 14.568.835 КМ, а односе се на лијечење у иностранству (363.949 КМ) и трошкове ино осигурања – конвенције (14.204.886 КМ), сходно члану 58. и 59. Закона о обавезном здравственом осигурању и Правилнику о поступку одобравања лијечења изван Републике Српске и начину остваривања здравствене заштите у иностранству.

Расходи по судским рјешењима су исказани у износу од 984.052 КМ, а односе се на расходе по основу главнице дуга (491.989 КМ), камате (164.239 КМ) и остале расходе по судским рјешењима (327.824 КМ). Највећи дио у износу од 679.127 КМ односи се на извршење по пресуди Вишег привредног суда у Бањалуци, на име исплате главнице дуга, припадајуће законске затезне камате и трошкова парничног поступка и извршења у спору везаном за коришћење пословног простора у Требињу (додатно образложено у тачки 6.6. извјештаја).

Трансфери између различитих јединица власти исказани су у износу од 94.833 КМ, од чега се износ од 71.024 КМ односи на трансфере ЈУ Фонд солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјеце у иностранству, на име накнаде за рад директора и чланова комисије за додјелу средстава Фонда солидарности, сходно члану 5. став (6) Закона о Фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјеце у иностранству („Службени гласник Републике Српске“ број 100/17 и 103/17).

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 166.599.220 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину (117.162.269 КМ), издатке за отплату дугова (34.804.583 КМ) и остале издатке (14.632.368 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину се односе на издатке за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (1.380.256 КМ), набавку постројења и опреме (1.144.147 КМ), инвестиционо одржавање опреме (26.439 КМ), нематеријалну произведену имовину (446.400 КМ), стратешке залихе (114.153.761 КМ) и залихе материјала, робе и ситног инвентара (11.266 КМ).

Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката односе се на радове на реконструкцији и адаптацији пословних зграда Дирекције Фонда у Бањалуци (915.997 КМ) и Филијала Добој и Дервента (464.259 КМ).

Издаци за набавку постројења и опреме се највећим дијелом односе на набавку моторног возила (49.000 КМ), канцеларијског намјештаја (390.853 КМ), рачуарске опреме (626.079 КМ), опреме за гријање, вентилације и хлађење (40.783 КМ), телефонске опреме (17.997 КМ) и алармних и сигурносних система (9.990 КМ).

Издаци за нематеријалну произведену имовину се односе на издатке за функционално унапређење ПИС-а у износу од 58.091 КМ и ИЗИС-а у износу од 316.801 КМ, те на бруто накнаде у износу од 71.508 КМ за чланове радне групе - Надзорног одбора који је задужен за надзор, праћење и потврду реализације пројекта имплементације ИЗИС-а укључујући и период гарантног рока. Класификација расхода по основу накнада члановима радне групе за надзор имплементације и реализације ИЗИС-а током гарантног рока није извршена у складу са чланом 92. став (10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 98/16, 115/17, 118/18 и 97/23), а признавање тих трошкова у оквиру књиговодствене вриједности стечене нематеријалне имовине није у складу са чланом 30. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим

процјенама за буџетске кориснике и захтјевима MPC-JC 31 – Нематеријална имовина (параграф 27 и 37).

Издаци за стратешке залихе се односе на издатке за инсулине и скупе лијекове (32.640.519 KM), цитостатике (13.449.863 KM), цитостатике - неонколошке индикације (641.193 KM), лијекове за специфична обољења и биолошке цитостатике за онколошка обољења (50.586.625 KM), биолошке лијекове за неонколошка обољења (6.088.331 KM), лијекове за ријетке болести (10.462.686 KM) и аудио процесоре (284.544 KM). Набавке стратешких лијекова Фонд врши сходно Одлуци о усвајању Листе цитотоксичних, биолошких и пратећих лијекова и Програму лијекова који се примјењују у ограничено доступним количинама. Фонд је на крају године извршио резервацију буџетских средстава планираних на издацима за стратешке залихе, у износу од 6.919.891 KM, у складу са чланом 96. став (5) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској.

Издаци за отплату дугова се односе на отплату главнице кредита код UniCredit Bank a.d. Вања Лука (32.835.107 KM), Нова банка а.д. Бања Лука (699.965 KM), НЛБ Банка а.д. Бања Лука (1.143.269 KM) и Банка Поштанска штедионица а.д. Бања Лука (126.242 KM).

Остали издаци се највећим дијелом односе на поврат уплаћених средстава за гаранције и кауције (147.791 KM), дате авансе који нису оправдани до краја године (747.804 KM), отплату дуга по активираним гаранцијама које су дате здравственим установама (61.721 KM), измирење обавеза из ранијег периода по основу рефундација накнада плате за вријеме привремене спријечености за рад и ино осигурања са Њемачком, Словенијом и Хрватском (9.487.552 KM) и издатке из трансакција са другим јединицама власти (4.186.799 KM).

Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти односе се на издатке за рефундацију накнада плате које се рефундирају из доприноса за здравствено осигурање (668.437 KM) и проведене мултилатералне компензације (3.518.362 KM).

Препоручује се директору Фонда да обезбиједи да се бруто накнаде члановима радних група евидентирају у оквиру текућих расхода, сходно члану 92. став (10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит

У обрасцу ПИБ 01 и обрасцу ПИФ исказан је буџетски дефицит у износу од 3.030.985 KM и представља разлику између збира буџетских прихода и примитака за нефинансијску имовину (1.016.457.687 KM) и збира буџетских расхода и издатака за нефинансијску имовину (1.019.488.672 KM).

6.1.4. Нето финансирање

У обрасцу ПИБ 01 и обрасцу ПИФ исказано је нето финансирање у износу од 2.437.592 KM и представља разлику између збира примитака од финансијске имовине, примитака од задуживања и осталих примитака (51.874.543 KM) и збира издатака за отплату дугова и осталих издатака (49.436.951 KM).

6.1.5. Разлика у финансирању

У обрасцу ПИБ 01 и обрасцу ПИФ исказана је разлика у финансирању у негативном износу од 593.393 KM и представља разлику између збира укупних прихода и примитака (1.068.332.230 KM) и збира укупних расхода и издатака (1.068.925.623 KM).

6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима

Извршење буџета Фонда у 2023. години је исказано у цјелости на општем рачуноводственом фонду 01 (образложено у тачки 6.1. извјештаја). На осталим рачуноводственим фондовима (од 02 до 05) није било извршења у току 2023. године.

6.2. Биланс успјеха

Биланс успјеха, поред прихода и расхода исказаних у обрасцу ПИФ, садржи и приходе и расходе обрачунског карактера.

6.2.1. Приходи

У Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2023. године исказани су приходи у износу од 1.067.216.553 КМ, а чине их порески приходи, непорески приходи, трансфери између различитих јединица власти и приходи обрачунског карактера.

6.2.1.1. Приходи (осим обрачунских)

Приходи (осим обрачунских) су исказани у износу од 1.016.117.468 КМ, а односе се на буџетске приходе образложене у тачки 6.1.1.1. извјештаја.

6.2.1.2. Приходи обрачунског карактера

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 51.099.085 КМ, а највећим дијелом су евидентирани по основу промјена на потраживањима за ненаплаћене доприносе за здравствено осигурање (38.357.568 КМ) по Извјештају Пореске управе Републике Српске из Јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године (у даљем тексту: Извјештај Пореске управе), затим по основу Споразума о међусобном поравнању доприноса између фондова обавезног социјалног осигурања за период 01.07-31.12.2023. године (501.505 КМ), укинутих или искориштених резервисања из 2022. године за обавезе по судским споровима и неправоснажним рјешењима за рефундацију накнаде плата за вријеме привремене спријечености за рад (1.953.721 КМ), потраживања за ино осигурање у текућој години (6.322.986 КМ), наплаћених потраживања за ино осигурање из ранијих година која су претходно класификована као ненаплатива (2.949.437 КМ), отписа обавеза на основу Одлуке Управног одбора Фонда од 27.03.2023. године (126.783 КМ), те по основу потраживања по регресним поступцима за накнаду трошкова исплаћених из средстава обавезног здравственог осигурања када су исти настали употребом моторног возила, штетном радњом другог лица или пропустом послодавца да спроведе мјере заштите здравља на раду, сходно члану 90., 91. и 92. Закона о обавезном здравственом осигурању (500.423 КМ).

Приходи обрачунског карактера евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа (Извјештај Пореске управе), исказани су у мањем износу за 623.254 КМ (образложено у тачки 6.3.1.1. извјештаја).

Потраживања и обрачунски приходи за накнаду трошкова лијечења повреда проузрокованих употребом моторног возила признати су на основу захтјева које Фонд упути осигуравајућој кући, прије него што осигуравајућа кућа одлучи о захтјеву и донесе рјешење о прихватању захтјева за ликвидацију штете, што није у складу са чланом 106. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, којим је дефинисано да се приходи признају када су мјерљиви и извјесни. Због неведеног су остали обрачунски приходи и краткорочна потраживања исказани у већем износу за најмање 482.338 КМ.

Препоручује се директору Фонда да обезбиједи да се обрачунски приходи и потраживања од осигуравајућих кућа признају када су мјерљиви и извјесни, у складу са чланом 106. став (2) Правилника о рачуноводству,

рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.2. Расходи

У Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2023. године исказани су расходи у износу од 1.055.945.055 КМ, а чине их текући расходи, трансфери између различитих јединица власти и расходи обрачунског карактера.

6.2.2.1. Расходи (осим обрачунских)

Расходи (осим обрачунских) су исказани у износу од 902.326.403 КМ, а односе се на буџетске расходе образложене у тачки 6.1.2.1. извјештаја.

6.2.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 153.618.652 КМ, а највећим дијелом су евидентирани по основу реализације (потрошње) стратешких залиха инсулина, цитостатика и других специфичних лијекова (105.185.110 КМ), амортизације грађевинских објеката, опреме, инвестиционе и нематеријалне имовине (5.845.958 КМ), резервисања за обавезе по судским споровима и неправоснажним рјешењима на име рефундације накнаде плата за вријеме привремене спријечености за рад (2.260.066 КМ), губитака од продаје пословног простора у Бањалуци (114.180 КМ), дониране заштитне опреме здравственим установама за борбу против Ковид 19 по Закључку Владе Републике Српске из 2022. године (3.656.223 КМ), те по основу усклађивања вриједности имовине (36.518.170 КМ).

Раходи од усклађивања вриједности имовине се највећим дијелом односе на усклађивање вриједности финансијске имовине на основу података из Извјештаја Пореске управе (31.242.658 КМ), смањење вриједности акција у власништву Фонда по извршеној процјени на дан 31.12.2023. године (371.974 КМ), корекцију вриједности потраживања која су оспорена или нису наплаћена у периоду од 12 мјесеци од доспијећа (4.324.290 КМ) и искњижавање потраживања из регресних поступака на основу процјене овлаштеног правног пуномоћника Фонда о непостојању основаности за утужење (488.912 КМ).

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2023. године, као разлика прихода и расхода, исказан је позитиван финансијски резултат у износу од 11.271.498 КМ.

6.3. Биланс стања

У Билансу стања на дан 31.12.2023. године исказане су укупна актива и укупна пасива у нето износу од по 508.212.550 КМ, а чине их пословна и ванбилансна актива и пословна и ванбилансна пасива.

6.3.1. Актива

Пословна актива је исказана у износу од 509.182.947 КМ бруто вриједности, 197.524.050 КМ исправке вриједности и 311.658.897 КМ нето вриједности, а чине је текућа и стална имовина.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина је исказана у нето вриједности од 220.584.961 КМ (бруто вриједност 373.389.124 КМ и исправка вриједности 152.804.163 КМ), а односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у текућим средствима.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказани су у нето вриједности од 197.956.846 KM (брuto вриједност 350.761.009 KM и исправка вриједности 152.804.163 KM), а односе се на готовину и готовинске еквиваленте, краткорочне пласмане, краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 27.625.306 KM, а односе се на новчана средства у благајни (940 KM) и на банковним рачунима (27.624.366 KM).

Краткорочни пласмани су исказани у нето вриједности од 19.342.213 KM (брuto вриједност 31.785.457 KM и исправка вриједности 12.443.244 KM), а односе се на хартије од вриједности које доспијевају до годину дана (1.632.442 KM) и дугорочне зајмове који доспијевају на наплату до годину дана (17.709.771 KM).

Хартије од вриједности које доспијевају до годину дана односе се на акције и учешћа у капиталу које је Фонд стекао конверзијом дуга по основу обавеза за доприносе за здравствено осигурање. Класификована су као финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Дугорочни зајмови који доспијевају на наплату до годину дана односе се на зајмове дате здравственим установама по основу споразума, индиректног задуживања и зајма Владе Републике Српске (17.685.614 KM) и физичким лицима и радницима (24.157 KM).

Краткорочна потраживања су исказана у нето вриједности од 101.552.370 KM (брuto вриједност 241.911.027 KM и исправка вриједности 140.358.657 KM). Највећим дијелом се односе на нето потраживања за ненаплаћене доприносе евидентирана по Извјештају Пореске управе (38.169.633 KM) и остала краткорочна потраживања (63.347.461 KM)

На основу Извјештаја Пореске управе, евидентирана су укупна потраживања за ненаплаћене доприносе за здравствено осигурање у нето износу од 45.376.527 KM. Од тога, краткорочна потраживања за доприносе за здравствено осигурање за које је продужен рок плаћања у износу од 17.628.882 KM и доспјела потраживања у износу од 20.540.751 KM. Спорна краткорочно одгођена потраживања исказана су у износу од 21.669.386 KM и спорна доспјела (редовна) потраживања у износу од 110.024.617 KM, колико износи и њихова исправка вриједности. Ревизијом је утврђено да су краткорочно одгођена потраживања за ненаплаћене доприносе за здравствено осигурање и приходи обрачунског карактера исказана у мањем, а спорна краткорочно одгођена потраживања и њихова исправка вриједности у већем износу за 623.254 KM, јер усклађивање краткорочних одгођених са спорним одгођеним потраживањима није извршено сходно подацима из Извјештаја Пореске управе. У току ревизије Фонд је евидентирао краткорочно одгођена потраживања за ненаплаћене доприносе за здравствено осигурање у складу са подацима из Извјештаја Пореске управе и Упутством о примјени MPC-JC - 23 Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси), те сходно томе није дата препорука.

Остала краткорочна потраживања исказана су у нето вриједности од 63.347.461 KM (брuto вриједност 72.004.776 KM и исправка вриједности 8.657.315 KM), а највећим дијелом се односе на потраживања по основу ино осигурања – конвенције, која су значајним дијелом процијењена и исказана у нето износу од 61.356.028 KM, затим на потраживања од Фонда ПИО по основу доприноса за здравствено осигурање пензионера за децембар 2023. године (1.259.497 KM) и потраживања од осигуравајућих кућа по основу регресних захтјева за накнаду штете (729.737 KM). Потраживања од осигуравајућих кућа по основу регресних захтјева за накнаду штете

исказана су у већем износу за најмање 482.338 КМ (образложено у тачки 6.2.1.2 извјештаја).

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 2.568.906 КМ, а највећим дијелом се односе на авансе у земљи исказане по основу корекције обрачуна за претходно дозначена средстава здравственим установама (Болница Требиње и Болница Добој) сходно ограничењима за корекцију тежинских коефицијената дефинисаних Правилником о основама за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у 2023. години (455.800 КМ), авансе за лијечење у здравственим установама у иностранству (933.429 КМ), разграничене трошкове по основу једногодишњих лиценци набављених током 2023. године (1.101.511 КМ) и разграничења по основи неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства и боловања које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (69.917 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказани су у нето вриједности од 46.868.051 КМ (брuto вриједност 46.870.313 КМ и исправка вриједности 2.262 КМ), а највећим дијелом се односе на потраживања по основу посљедње расподеле прихода на крају године са Рачуна јавних прихода Републике (4.181.692 КМ), записника са Пореском управом Републике Српске о обрачуну и поравнању више и погрешно уплаћених јавних прихода (922.946 КМ), Споразума о међусобном поравнању доприноса између фондова обавезног социјалног осигурања за период 01.07-31.12.2023. године (501.505 КМ), рефундација исплаћених накнада плате запосленима за вријеме породилског одсуства (36.021 КМ) и трансфера из републичког буџета (38.592.529 КМ).

Потраживања по основу трансфера су исказана за трансфере који су одобрени, али нису дозначени до истека године, од Министарства рада и борачко-инвалидске заштите (12.669.183 КМ), Републичког секретаријата за расељена лица и миграције (17.821 КМ) и Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске (25.905.525 КМ).

Нефинансијска имовина у текућим средствима исказана је у износу од 22.628.115 КМ, а односи се на стратешке залихе лијекова (инсулини, цитостатици, скупи лијекови, лијекови за ријетке болести). Стратешке залихе Фонда су залихе лијекова које за осигуранике набавља Фонд и врши евидентирање на основу улазних фактура добављача са којима има закључене уговоре о набавци. Издавање наруџби, пријем и складиштење лијекова врше апотекарске установе.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина исказана је у нето вриједности од 91.073.936 КМ (брuto вриједност 135.793.823 КМ и исправка вриједности 44.719.887 КМ), а односи се на дугорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења исказани су нето вриједности од 66.659.445 КМ (брuto вриједност 67.282.699 КМ и исправка вриједности 623.254 КМ), а односе се на дугорочне пласмане (59.452.551 КМ) и дугорочна потраживања (7.206.894 КМ).

Дугорочни пласмани се односе на дугорочне зајмове дате здравственим установама (59.332.018 КМ) и стамбене зајмове дате радницима Фонда (120.533 КМ). Здравственим установама су дати зајмови по закљученим споразумима (31.400.984 КМ), по основу индиректног кредитног задужења Фонда у име здравствених установа болничког сектора (2.328.380 КМ) и из средстава Владе Републике Српске која је Фонд вратио путем индиректног кредитног задужења (25.602.654 КМ). Дио датих

зајмова који доспијевају на наплату у 2024. години рекласификован је на краткорочне пласмане.

Дугорочна потраживања се односе на потраживања за доприносе за здравствено осигурање за које је продужен рок плаћања (репрограми) у износу од 7.830.148 KM бруто вриједности, 623.254 KM исправке вриједности и 7.206.894 KM нето вриједности, евидентирана на основу Извјештаја Пореске управе.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у нето вриједности од 24.414.491 KM (бруто вриједност 68.511.124 KM и исправка вриједности 44.096.633 KM), а односи се на произведену сталну имовину, непроизведену сталну имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми.

Произведена стална имовина исказана је у нето вриједности од 21.078.258 KM (бруто вриједност 62.346.568 KM и исправка вриједности 41.268.310 KM), а односи се на зграде и објекте (14.618.410 KM), постројења и опрему (4.321.817 KM), инвестициону имовину (494.423 KM) и нематеријалну произведену имовину (1.643.608 KM).

Вриједност зграда и објеката је у току године увећана по основу реновирања пословне зграде Дирекције Фонда (804.850 KM) и пословних зграда филијала у Добоју и Дервенти (464.259 KM), те извршене замјене пословног простора Фонда за пословни простор Града Дервента (20.514 KM), а умањена по основу продаје пословног простора у Бањалуци (302.661 KM) и обрачунате амортизације (483.517 KM).

Вриједност опреме је у току године увећана за извршене набавке у износу од 1.170.586 KM, од чега се највећи дио односи на набавку путничког моторног возила (48.999 KM), канцеларијског намјештаја (393.281 KM) и рачунарске опреме (660.892 KM), а умањена по основу продаје возила и расходања опреме у току године и по попису у нето вриједности од 7.235 KM и обрачунате амортизације (2.560.661 KM).

Инвестициона имовина се односи на вриједност пословних објеката који су дати у закуп (ресторан пословног објекта Дирекције и пословни простори у Прњавору и Палама). Вриједност инвестиционе имовине је у току године увећана по основу реновирања и адаптације ресторана пословног објекта Дирекције Фонда (111.147 KM), а умањена за износ обрачунате амортизације (16.995 KM).

Нематеријална произведена имовина се највећим дијелом односи на рачунарске програме (1.638.718 KM). Вриједност нематеријалне произведене имовине је у току године увећана по основу издатака за функционално унапређење ПИС-а у (58.091 KM) и ИЗИС-а (316.801 KM), те бруто накнаде члановима радне групе - Надзорни одбор за ИЗИС (71.508 KM), а умањена по основу обрачунате амортизације (2.460.852 KM). Вриједност нематеријалне произведене имовине је прецијењена за износ признат у књиговодствену вриједност имовине по основу бруто накнада члановима Надзорног одбора за ИЗИС (образложено у тачки 6.1.2.2.).

Непроизведена стална имовина исказана је у нето вриједности од 2.061.723 KM (бруто вриједност 4.890.046 KM и исправка вриједности 2.828.323 KM), а односи се на земљиште (1.926.282 KM) и лиценце (135.441 KM). Вриједност непроизведене сталне имовине је у току године умањена због искњижавања припадајућег земљишта приликом продаје пословног простора у Бањалуци (146.524 KM) и обрачунате амортизације за лиценце (323.931 KM).

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми исказана је у вриједности од 1.274.510 KM, а односи се на пословни простор у којем је смјештена Филијала у Требињу, а који је предмет судског спора (образложено у тачки 6.6. извјештаја).

6.3.2. Пасива

Пословна пасива је исказана у износу од 311.658.897 KM, а чине је обавезе и разграничења и властити извори.

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења су исказани у износу од 316.648.572 KM по основу краткорочних обавеза и разграничења (171.086.401 KM) и дугорочних обавеза и разграничења (145.562.171 KM).

Краткорочне обавезе и разграничења се односе на краткорочне финансијске обавезе (42.496.595 KM), обавезе за лична примања запослених (1.946.297 KM), обавезе из пословања (10.547.900 KM), обавезе за дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања (108.370.777 KM), краткорочна резервисања (2.260.066 KM), краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (5.464.766 KM).

Краткорочне финансијске обавезе се односе на дио обавеза по дугорочним зајмовима од домаћих банака који доспијевају на наплату до годину дана.

Обавезе за лична примања запослених се односе на обавезе за бруто плате запослених за децембар 2023. године (1.890.907 KM) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених (55.390 KM).

Обавезе из пословања у земљи се највећим дијелом односе на дио обавеза који доспијева у 2024. години по Споразуму о начину плаћања дуга за пружене услуге дијализе према здравственим установама Fresenius Medical Care Centar за дијализу Šamac (2.886.474 KM) и Интернационални дијализни центар Бања Лука (6.143.889 KM), те обавезе према добављачима за набавку роба и услуга (1.377.100 KM).

Обавезе за дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања су исказане по основу обавеза према здравственим установама (44.657.152 KM), за ино осигурање (37.960.515 KM), набавку инсулина, трака и ланцета, цитостатика, специфичних лијекова, биолошких лијекова и осталих стратешких залиха (22.948.640 KM), рефундација накнада плате за вријеме привремене спријечености за рад осигураника у привреди (2.800.901 KM) и за појединачне рефундације (3.569 KM).

Обавезе према здравственим установама се односе на обавезе према здравственим установама - уговарачима (18.558.900 KM), апотекама (14.654.455 KM), за ортопедије (1.059.666 KM), дијализу (1.966.621 KM), консултативну специјалистичку заштиту (277.998 KM), према здравственим установама у иностранству (6.070.151 KM), према здравственим установама Федерације БиХ и остале обавезе (2.069.361 KM).

Обавезе по основу ино осигурања односе се на обавезе за здравствену заштиту осигураника Републике Српске који се налазе на привременом боравку у иностранству и којима је пружена здравствена заштита – стварни трошак (7.886.402 KM) или за које се плаћа здравствена заштита у мјесечном паушалном износу на основу споразума о међународном осигурању (30.074.113 KM). Обавезе за паушална плаћања за 2023. годину су процијењене у износу од 11.815.562 KM.

Краткорочна резервисања се односе на резервисања по основу судских спорова (300.000 KM) и неправоснажних рјешења Фонда о усвојеним захтјевима за рефундацију накнада плате исплаћених од послодавца запосленима за вријеме привремене спријечености за рад (1.960.066 KM).

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти се највећим дијелом односе на обавезе према буџетским корисницима по основу рефундација накнада плате исплаћених запосленима за вријеме привремене спријечености за рад (5.449.795 KM)

До истека рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја измирене су доспјеле обавезе из 2023. године у износу од 76.061.083 KM, а највећим дијелом се односе на измирене обавезе на име социјалне заштите (64.005.777 KM), обавезе

по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана (6.710.822 KM), обавезе из пословања (2.920.226 KM) и обавезе за лична примања запослених (1.946.297 KM).

Дугорочне обавезе и разграничења чине дугорочне финансијске обавезе (132.479.523 KM), дугорочна резервисања и разграничења (17.405 KM) и остале дугорочне обавезе (13.065.243 KM).

Дугорочне финансијске обавезе по зајмовима исказане су по основу кредита код домаћих банака и то код Банка Поштанска штедионица а.д. Бања Лука (352.304 KM), Нова банка а.д. Бања Лука (26.542.629 KM), НЛБ Банка а.д. Бања Лука (3.198.902 KM), UniCredit Bank а.д. Вања Лука (84.269.136 KM), МФ банка а.д. Бања Лука (14.343.494 KM) и Наша Банка а.д. Бања Лука (3.773.059 KM)

Остале дугорочне обавезе се односе на обавезе према здравственим установама Fresenius Medical Care Centar за дијализу Šamac (4.192.082 KM) и Интернационални дијализни центар Бања Лука (8.873.161 KM) по Споразуму о начину плаћања дуга за пружене услуге дијализе, који су у 2017. години закључули Влада Републике Српске и Фонд с једне стране и Fresenius Medical Care Deutschland GmbH, Fresenius Medical Care Centar за дијализу Šamac и International Dialysis Centers BV, Интернационални дијализни центар Бања Лука с друге стране.

6.3.2.2. Властити извори средстава

Властити извори средстава исказани су у негативном износу од 4.989.675 KM, а чине их трајни извори средстава (2.088.986 KM), ревалоризационе резерве по основу процјене нефинансијске имовине (48.366 KM), негативан финансијски резултат ранијих година (18.401.346 KM) и позитиван финансијски резултат текуће године (11.274.319 KM).

Финансијски резултат ранијих година представља збир укупног финансијског резултата који је утврђен на дан 31.12.2022. године у негативном износу од 18.352.965 KM и директних књижења на терет финансијског резултата ранијих година у износу од 48.381 KM, која су вршена на основу књижних обавјештења за враћене више или погрешно уплаћене јавне приходе из ранијих година по извршним рјешењима Пореске управе Републике Српске.

Финансијски резултат текуће године представља разлику између прихода и расхода исказаних у Билансу успјеха (11.271.498 KM) увећану за износ сразмјерне амортизације ревалоризационих резерви (2.821 KM).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и пасиве на дан 31.12.2023. године су исказане у износу од по 196.553.653 KM, а односе се на туђа средства на коришћењу (157.656 KM), примљене гаранције за добро извршење уговора и озбиљност понуде (16.748.513 KM KM), мјенице дате банкама као обезбјеђење кредита (174.976.118 KM), гаранције за уредно измирење обавеза за услуге Центра за радио терапију (3.000.000 KM) и станове и пословне просторе на територији Федерације БиХ који се по наслијеђеним евиденцијама филијала налазе у Главној књизи Фонда (1.671.365 KM). У току године нису предузимане правне радње за утврђивање статуса претходно наведених станова и пословних простора.

На ванбилансним позицијама су биле евидентиране примљене мјенице за добро извршење уговора који су у цјелости реализовани до 31.12.2023. године, те су због тога позиције ванбилансне активе и пасиве прецијењене за износ од 3.889.162 KM. У току ревизије Фонд је у складу са чланом 92. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске

кориснике искњижио мјенице које се односе на реализоване уговоре и сходно томе није дата препорука.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова исказани су приливи готовине из пословних активности (980.758.103 КМ), инвестиционих активности (9.988.651 КМ) и активности финансирања (40.000.000 КМ). Одливи готовине су исказани по основу пословних активности (1.013.394.364 КМ), инвестиционих активности (2.984.610 КМ) и активности финансирања (34.804.583 КМ).

Нето смањење готовине и готовинских еквивалената исказано је у износу од 20.436.803 КМ, по основу позитивног нето новчаног тока из инвестиционих активности (7.004.041 КМ) и активности финансирања (5.195.417 КМ), те негативног нето новчаног тока из пословних активности (32.636.261 КМ).

Стање готовине на почетку периода износи 48.062.109 КМ, а на крају периода износи 27.625.306 КМ.

Биланс новчаних токова сачињен је у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC-JC 2 – Извјештаји о новчаним токовима (параграф 18, 22, 25 и 26).

6.5. Временска неограниченост пословања

Фонд је извршио процјену способности у смислу наставка пословања, финансирања активности и измирења обавеза и у Напоменама уз финансијске извјештаје објелоданио да су финансијски извјештаји сачињени у складу са начелом сталности пословања, сходно захтјевима MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 15 (ц) и 38).

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

На основу објелодањивања у Напоменама уз финансијске извјештаје и према писаној информацији Сектора за правне послове Фонда сачињеној за потребе ревизије, на дан 31.12.2023. године води се шест судских спорова вриједности 3.135.436 КМ (без законских затезних камата и трошкова судских поступака) у којима је Фонд тужилац. Такође, против Фонда се води 29 судских поступака вриједности 3.604.949 КМ, а односе се на спорове по тужбама добављача, спорове са здравственим установама, спорове у вези с рефундацијом накнада плате за вријеме привремене спријечености за рад, спорове у вези с рефундацијом трошкова здравствене заштите по тужбама осигураника и радне спорове. Од наведеног, шест спорова се односи на куповину пословног простора за потребе Филијале Требиње.

На основу Одлуке Управног одбора о куповини пословног простора за потребе Филијале Требиње, Фонд је са физичким лицем закључио Уговор о купопродаји, број ОПУ-1238/2016 од 13.07.2016. године. Због спора око извршења одредби наведеног уговора везаних за упис и брисање заложног права – хипотеке, у 2017. години покренути су судски спорови од стране физичког лица - продавца против Фонда ради испуњења уговора и од стране Фонда против физичког лица - продавца ради раскида уговора. Рјешавајући по тужби физичког лица-продавца (број предмета 71 0 П 256887) на основу пресуда Основног и Окружног суда у Бањалуци којима је потврђена правна ваљаност уговора, дана 31.12.2018. године извршена је принудна наплата са банковног рачуна Фонда у износу од 1.755.238 КМ за купопродајну вриједност пословног простора (1.274.510 КМ) и затезну камату и трошкове поступка (480.728 КМ). Након што су искориштени редовни и ванредни правни лијекови, Фонд је у 2022. години уложио апелацију Уставном суду БиХ. У предмету по тужби Фонда против физичког лица-продавца (број предмета 71 0 П 268088) пресудама Основног и

Окружног суда у Бањалуци раскинут је уговор о купопродаји и тужени је обавезан да тужиоцу плати износ од 1.707.739 КМ и законску затезну камату од дана 01.01.2019. године па до исплате. Због тога што је суд уговор раскинуо а не поништио, након што су искориштени редовни и ванредни правни лијекови, Фонд је у 2022. години уложио апелацију Уставном суду БиХ. Такође, у вези поступања овлаштеног лица приликом издавања потврде о брисању забиљежбе хипотеке по основу предметне некретнине, Фонд је у 2019. години покренуо парнични поступак за накнаду штете против Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Републике Српске. Тужбени захтјев је одбијен и након што су искориштени редовни и ванредни правни лијекови у поступку, Фонд је у 2022. години поднио апелацију Уставном суду БиХ. С обзиром да је правоснажном пресудом Основног суда у Бањалуци из 2019. године раскинут уговор о продаји између правног лица-првог власника спорног пословног простора и физичког лица које је продало некретнину Фонду, правно лице је у 2021. години покренуло парнични поступак против Фонда ради наплате дуга по основу кориштења пословног простора. На основу пресуда Окружног привредног суда у Требињу и Вишег привредног суда у Бањалуци, те рјешења о извршењу Окружног привредног суда у Бањалуци, са банковног рачуна Фонда је 18. и 21.08.2023. године извршена принудна наплата у корист тражиоца извршења у укупном износу од 654.712 КМ и његовог правног заступника на име трошкова поступка и извршења у износу од 24.415 КМ. Пресудом Врховног суда Републике Српске преиначена је пресуда Вишег привредног суда у Бањалуци и тужбени захтјев правног лица-првог власника одбијен је у цјелости. На основу тога је Фонд 24.11.2023. године поднио приједлог о противизвршењу и о истом се чека одлука суда.

Осим наведеног, у Напоменама уз финансијске извјештаје Фонд је објелоданио потенцијалне обавезе које се односе на лијечење осигураних лица Фонда у иностранству по рјешењима која су одобрена, а за које нису достављени предрачуни/рачуни до краја 2023. године (352.251 КМ), захтјеве за рефундацију накнада плате за вријеме привремене спријечености за рад који су запримљени до завршетка извјештајног периода и у процесу су обраде и одобравања (11.849.082 КМ) и захтјеве по којима није признато право на рефундацију, али подносилац има могућност да након испуњења услова поново поднесе захтјев (3.128.476 КМ).

Такође је објелодањено да је Споразумом о начину плаћања дуга дијализним центрима, који је закључен између Владе Републике Српске и Фонда с једне стране и Fresenius Medical Care Deutschland GmbH, Fresenius Medical Care Centar za dijalizu Šamac и International Dialysis Centers BV, Интернационални дијализни центар Бања Лука с друге стране, предвиђен опрост затезне камате у износу од 16.183.065 КМ и умањење дуга за 7.045.001 КМ уколико се одредбе Споразума буду поштовале.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2023. годину сачињене су Напомене које пружају неопходне опште информације о Фонду, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи, примијењеним рачуноводственим политикама, сталности пословања, потенцијалној имовини и обавезама, те упућују на повезане информације презентоване у обрасцима финансијских извјештаја. У Напоменама уз финансијске извјештаје нису објелодањени износи и разлог неусаглашености дијела међусобних потраживања и обавеза према оспореним конфирмацијама са Универзитетским клиничким центром Републике Српске и Банком Поштанска штедионица а.д. Бања Лука, како је дефинисано чланом 18. став (1. и 3.) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20). Осим за наведено, Напомене су сачињене у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и у складу са MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја.

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањено је да хакерски напад који је 31.12.2023. године извршен на ИЗИС није имао утицај на процес сачињавања финансијских извјештаја, јер су сви финансијски подаци и информације Фонда похрањени у ПИС-у, који је засебан информациони систем.

Препоручује се директору Фонда да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације о неусаглашеним салдима потраживања и обавеза, као и разлози зашто усаглашавање није извршено, у складу са чланом 18. став (1. и 3.) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Ревизијски тим

Ивана Марјановић, с.р.

Душка Бркић, с.р.